

Spotvogel

Vogel van het Jaar 2008

Aart van der Spoel

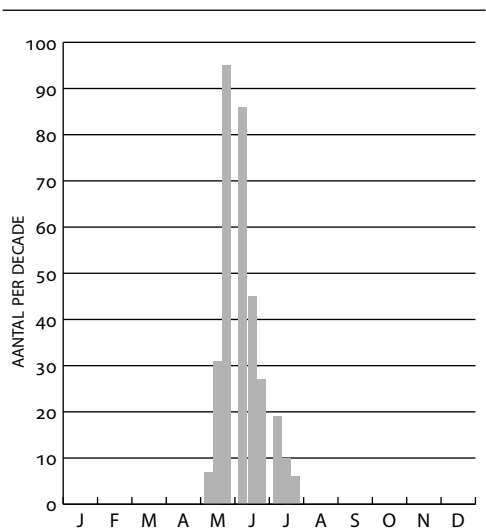
Na twee succesvolle onderzoeksjaren met respectievelijk Bonte Vliegenvanger en Do-daars, is voor het jaar 2008 gekozen voor de Spotvogel. Na een soort die jaarrond gezien wordt, ging nu de voorkeur weer uit naar een zomervogel. Dat betekent dus een korte en intensieve inventarisatie.

De Spotvogel heeft een groot verspreidingsgebied, maar komt nergens met grote dichtheden voor. Alleen voor kleigebieden heeft de vogel een lichte voorkeur. In erfbeplanting, singels, parken, struweel en vooral in jonge aanplant kunnen we de vogels vinden. Vroeger was de Spotvogel meer een stadsvogel, maar met het afnemen van de soort is daar geen sprake meer van. Volgens de *Atlas van de Nederlandse Broedvogels* heeft de soort een areaalverkleining van zo'n zeven procent te zien gegeven (Koffijberg 2002). Vanwege een zuidoostelijke trekrichting en omdat we aan de noordwestgrens van het verspreidingsgebied zitten, is hier weinig doortrek van Spotvogels. We richten ons dan ook volledig op de broedvogels. Vanaf april komen de vogels aan en kunnen de eerste exemplaren zingend gehoord worden, maar de beste tijd is toch iets later. Egbert Boekema houdt al jaren, vooral tijdens het woon-werkverkeer, bij wat hij onderweg ziet en hoort. Van 320 zingende Spotvogels heeft hij een grafiekje gemaakt. Hij geeft daarbij de volgende tips:

“Uit de grafiek blijkt dat eind mei en begin juni de beste periode is om Spotvogels te zien en te horen. Uit mijn dagelijkse fietstochtjes blijkt dat ze in en rond Paddepoel net buiten de stadsbebouwing zitten. Ook blijkt dat er regelmatig Spotvogels een dag ergens zingen om vervolgens weer te

vertrekken. Dit is aan de stadsrand van Groningen circa een vijfde van alle jaarlijkse waarnemingen! Lang niet elke zang heeft dus op broedvogels betrekking. Het is dus belangrijk om de plekken nauwkeurig te noteren, desnoods met adres en huisnummer als ze in tuinen zitten. Ook is het nuttig om net na de broedtijd de kenmerkende drietonige roep in de gaten te houden. Deze klinkt als *ta-toe-hwiet*, is tamelijk hard en dus gemakkelijk te herkennen. Er is ook geen andere vogel die iets produceert wat hierop lijkt. De roep wordt vaak gehoord op plekken waar gebroed wordt.”

Op www.avifaunagroningen.nl wordt wederom een speciale pagina aangemaakt met allerhande informatie over de Spotvogel, alsook de geluiden. Daarnaast komt er



Figuur 1. Zingende Spotvogels per decade (totaal = 320).

natuurlijk weer een kaartje met alle actuele waarnemingen. Raadpleeg kaart en info regelmatig, dan kunnen we straks een zo volledig mogelijk beeld produceren.

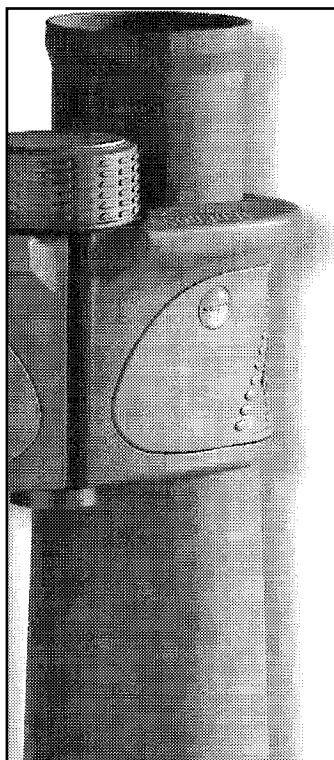
Hoe gaan we te werk? Noteer plaats en datum van elke zingende of roepende Spotvogel. Probeer in verband met tijdelijke vogels minimaal een tweede waarneming te verkrijgen. Deze zou dan bij voorkeur tussen de datumgrenzen moeten liggen. Dat is de periode van 20 mei tot 15 juli. Misschien is het nuttig een korte biooob- beschrijving te maken. Broedt de vogel bijvoorbeeld op een boereinerf, in een park of in een tuin. Noteer daarnaast, indien mogelijk, of de vogel broedt op klei-, zand- of veengrond. Beschrijf verder nog eventuele bijzonderheden.

Mail de waarneming(en) naar vogelvanhetjaar@avifaunagroningen.nl. Of stuur een verzamelstaatje naar Vogel van het Jaar, p/a Van Deysellaan 1, 9721 WS Groningen. Via het mailadres is ook informatie op te vragen.

Literatuur

Koffijberg, K. 2002. Spotvogel Hippolais icterina. pp 384-385 in: SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Leiden.

Namens de commissie Vogel van het Jaar,
Aart van der Spoel



- * Fotoservice
- * Alle grote merken compact/reflex/digitaal
- * 80 Types verrekijkers en telescopen op voorraad
- * Ook astronomische telescopen
- * Swift - Bynolyt - Zeiss
- * Swarovski topdealer
- * *Vriend Stichting Het Groninger Landschap*



Poelestraat 19 - 9711 PG Groningen
Telefoon (050) 312 86 84